

Sevgili anne-babalar;
MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı ve pedagog
incelemesinden geçirilen bu etkinlik kitabı "Siber Güvenlik"
konusunda bilinçlendirme amacıyla hazırlanmıştır.

8+

SİBERAY İLE GÜVENDE KAL! ETKİNLİK KİTABI

AD/SOYAD

TAV
Havalimanları

SİBERAY

Değerli Yolcu,

SİBERAY ve TAV Havalimanları işbirliği ile hazırlanan 'Siberay ile Güvende Kal Etkinlik Kitabı'nda senin için hazırladığımız etkinliklerle

- Sanal dünyadaki doğru ve yanlış davranışları,
- Kişisel bilgilerin önemini,
- Dijital güvenliğin için alabileceğin basit ama etkili önlemleri öğrenmiş olacaksın.

İyi yolculuklar.

SİBERAY

Emniyet Genel Müdürlüğü Siber Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı ve TAV Havalimanları ortak çalışmasıdır.

TAV
Havalimanları

BİLGİYE

YOLCULUK

Tanımadığınız kişilerden gelen mesajları açmayın!

Hesap kullanıcı adınızı ve parolalarınızı aileniz dışında kimseyle paylaşmayın!

Rahatsız edici görüntü, ses veya yazılı paylaşımlara maruz kalırsanız durumu hemen ailenize bildirin!

Cihazlarınıza ailenizin bilgisi ve izni olmadan uygulamalar yüklemeyin!

Teknolojik cihazlar ile uzun süre vakit geçirmemeye özen gösterin!

İnternet ve teknoloji kullanımında tüm aile bireylerinin uyacağı çizelgeler oluşturun!

Kendinize fiziksel etkinlik alanları oluşturun!

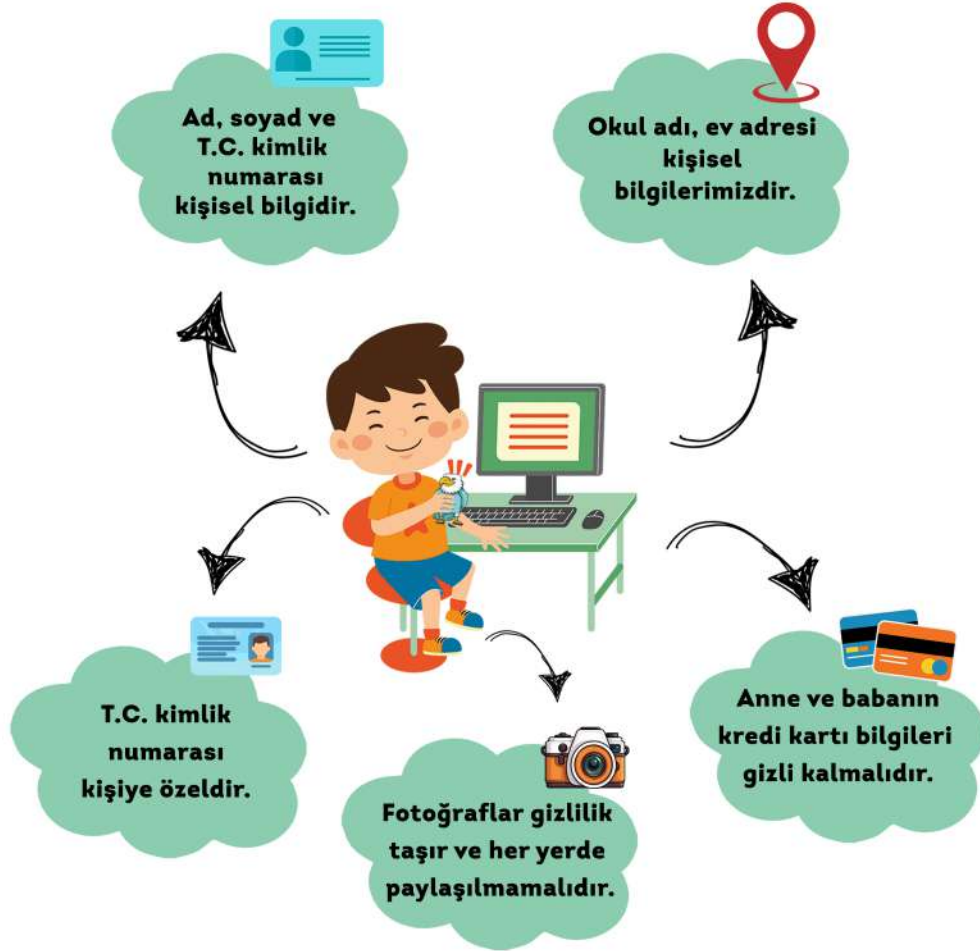
2

3

KİŞİSEL BİLGİ NEDİR?

DOĞRU

YANLIŞ

İŞARETLEYİNİZ.

DOĞRU YANLIŞ

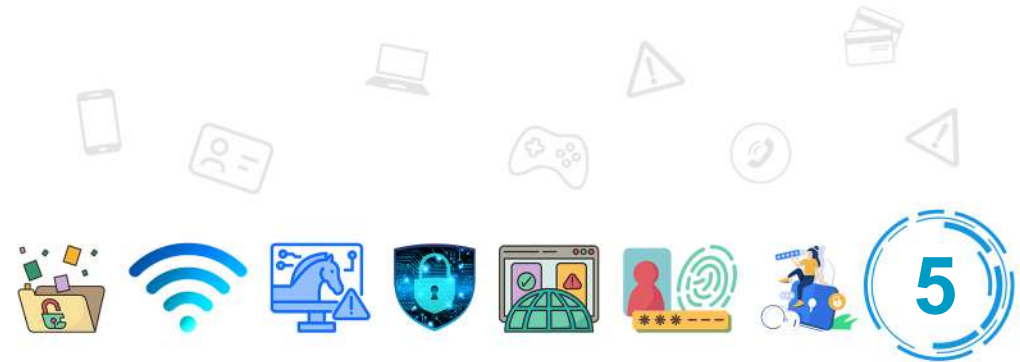
T.C. KİMLİK NUMARAMI HERKESLE PAYLAŞABİLİRİM.

İNTERNET ORTAMINDA KİŞİSEL BİLGİLERİMİ KİMSEYLE PAYLAŞMAM.

OYUN OYNARKEN ANNE BABAMIN İZİNİ OLMADAN KREDİ KARTINI KULLANMAM.

FOTOĞRAFLARIMI AİLEMİN İZİNİ OLMADAN İNTERNET ORTAMINDA PAYLAŞABİLİRİM.

İNTERNET ORTAMINDA TANIMADIĞIM İNSANLARA OKUL VE EV ADRESİMİ PAYLAŞIRIM.

GÜÇLÜ PAROLA NASIL OLUŞTURULUR?

-EYVAHHI
Oyun hesabıma
giremiyorum. 1234
Parolamı doğru
girmeme rağmen,
sürekli hata veriyor.

-Güçlü parola
oluşturmalydım.
Tahmin edilmesi çok kolay
bir parola oluşturmuşsun.
Hesabını ele geçirmek
dolandırıcılar için
hiç de zor olmamıştır.

-PEKİ! GÜÇLÜ PAROLA NASIL OLUŞTURULUR?
-EN AZ 8 KARAKTER UZUNLUĞUNDA OLMALI.
-BÜYÜK VE KÜÇÜK HARFLER KULLANMALISIN.
-KARMAŞIK SEMBOLLER VE RAKAMLAR
KULLANMAYI DA UNUTMA, O ZAMAN HESABINI
KİMSE ELE GEÇİREMEZ.

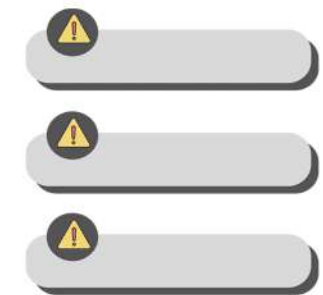
Aşağıdaki parolaları uygun yerlere yerleştiriniz.

GÜÇLÜ PAROLA

ZAYIF PAROLA

BAY-BİLEN İLE SİBER YOLCULUK

-Bu oyunda bölümü geçmek gerçekten çok zor.

-Baksana sohbet bölümünden hakaret içeren mesajlar yazıp siber zorbalık yapıyorlar.

-Peki bu durumda sence ne yapmalıyız?

BAY-BİLEN bu sorunun cevabını bilecektir!

MERHABA ÇOCUKLAR! BEN BAY-BİLEN

SİBER ZORBALIĞI GEÇ İYİLİĞİ SEÇ

AİLENİZE BİLGİ VERİN.

AİLENİZ İLE BİRLİKTE RAHATSIZLIK VEREN KİŞİYİ ENGELLEYİN.

MAĞDURİYETLE KARŞILAŞILMASI DURUMUNDA;

ANNE VE BABANIZLA CUMHURİYET SAVCILIĞINA, POLİSE VEYA JANDARMAYA ŞİKÂyet EDİN.

BAY BİLEN

SİBER ZORBALIK

Mert rehber öğretmeninın çevrim içi bir uygulama üzerinden kurduğu ödev grubuna annesinin telefonu aracılığıyla kaydolmuş, okul ödevlerini buradan takip etmeye başlamıştı. Bu grubun amacı anne ve babaların, çocuklarının ev ödevleri ile ilgili bilgi alışverişi yapmalarıydı.

Bir gün Mert annesinin telefonunda ödevi hakkında araştırma yaparken birden bu ödev grubundan gelen bir mesaj gördü. Bu mesajda yaptığı ödevler hakkında arkadaşlarının alaycı yorumlar paylaştıklarına şahit oldu. Mert bu mesajlara çok üzülürdü ama yanıt da vermedi. İlk defa böyle bir şeyle karşılaşılıyordu, annesinin de arkadaşlarının onunla alay ettiğini bilmesini istememişti. Ertesi gün aynı alaycı tavırlarla okulda da karşılaşan Mert'in canı iyiden iyiye sıkılmış ve çok üzülüyordu. Bu durumu ailesiyle paylaşması gerektiğini düşündü. Okul bitimi eve gittiğinde durumu annesine anlattı. Annesi de Mert'in rehber öğretmeni ile iletişime geçti ve bu olayın çözülmesi için bir şeyler yapmasını rica etti.

Mert ertesi gün okula gittiğinde onunla alay eden arkadaşları utana sıkıla Mert'in yanına geldiler ve "yapmak istedikleri şeyin aslında bir şaka olduğunu, sadece biraz eğlenmek istediklerini, aslında kimseyi üzmemek istemediklerini, çok pişman olduklarını" söyleyerek Mert'ten özür dilediler. Mert ise arkadaşlarına; "böyle bir durumda şaka yapılmaması gerektiğini, şaka amaçlı dahi olsa bu durumun zorbalık olduğunu ve bizim yaşımızdaki çocukların üzülmelerine ve okul başarılarının düşmesine sebep olabileceğini, bir daha hiç kimseye böyle bir şaka yapmayacaklarına söz verirlerse onların özrünü kabul edebileceğini" söyler. Arkadaşları da bir daha kimseye böyle kötü bir şaka yapmayacakları konusunda Mert'e söz verdiler ve olay tatlıya bağlandı. Mert ve arkadaşları tekrar beraber oynamaya başladılar ve herkes mutlu bir şekilde okul hayatına devam etti.

Yukarıda okuduğunuz hikâyenin ana fikri nedir? Aşağıya yazınız.

GÜVENLİĞİNİZİ TEHDİT EDEN ÖGELERİ İŞARETLEYİN

TRUVA EFSANESİ

Burak, ortaokul 5.sınıfa giden çalışkan bir öğrenciydi. Ödevini yaptıktan sonra ailesinden izin alarak arkadaşlarıyla çevrim içi oyun oynuyordu. Oyun oynadığı anda bilgisayarında bir şeylerin ters gittiğini fark etmişti. Oyun çok yavaşlamıştı ve bilgisayarını kendi kontrol edemiyordu. Burak, durum karşısında telaşlanmıştı ve ne yapacağını bilmediği için genel ağda araştırma yapmaya karar vermişti. Araştırmasını yaparken karşısına yüzlerce virüs çeşidi çıkmıştı ama içlerinden biri kendi bilgisayarında da olan virüse çok benziyordu. Virüsün adı ise “TROJAN VİRÜSÜ”ydü.

Burak, bilgisayarı için güvenlik önlemlerini aldığından emindi. Fakat bilgisayarındaki sorunla benzer sorun yaratan bu virüsü görünce detaylı bilgi alabilmek için virüsü araştırmaya devam ediyordu. Araştırması sonucunda bu virüsün hiç beklenmedik anlarda bilgisayara bulaşabileceğini öğrenmişti. Ne kadar güçlü bir güvenlik duvarı olursa olsun tek bir yanlış uygulama indirmekle bu virüsün bilgisayara bulaşabileceğini anlamıştı. Bu esnada aklına Sosyal Bilgiler dersinde anlatılan bir hikâye gelmişti ve yaşadığı duruma çok benzediğini o an fark etmişti.

Öğretmeninin anlattığı “TRUVA EFSANESİ” hikâyesiydi. Uzun yıllar önce “Truva” adında yüksek surlarla çevrili bir krallık varmış. Burada yaşayan insanlar kendilerini çok mutlu ve güvende hissedermiş. Fakat günlerden bir gün Truva Krallığı'nın huzurunu bozacak bir olay yaşanmış ve surlar arkasındaki güvenli yaşamı kıskanan diğer krallıklardan biri Trualılara savaş açmış.

Bu krallık, aylarca Trualıların güçlü duvarlarını aşamamış ve uzun bir süre sonra bir plan bulmuş. Bu planın ilk aşaması Truva kentinden geri çekilmekmiş. Ardından tahtadan yapılmış içi askerlerle dolu dev bir at heykeli yaparak kalenin kapısına bırakmış. Nitekim düşündükleri gibi planı gerçekleştirmişler.

Böylece hediyein büyüklüğünü gören Trualılar bu dev atı bir zafer ganimeti olarak kalenin içine taşımış. Trualılar savaşı kazandıklarını düşünerek büyük bir eğlence düzenlemiş. Kutlamanın ardından yorgun düşen halk erkenden uykuya dalmış. Kalenin içindeki askerlerin uyuduğunu gören atın içerisine gizlenmiş düşmanlar, bu fırsattan yararlanmış. Kalenin kapılarını dışarıda gizlice bekleyen düşmanlara açmış. Trualılar ne olduğunu anlamadan kısa sürede kaleyi düşmana teslim etmek zorunda kalmış.

Burak da kendi bilgisayarının çok iyi koruduğunu düşünüyordu. Ama aynı bu Truva efsanesi hikâyesindeki gibi bilgisayarına o farkında olmadan virüs bulaşmıştı. Bundan sonrası için bilgisayarının da Trualılar gibi olmaması için tüm önlemleri almayı amaçlıyordu. Bunun için hemen bilgisayarına antivirüs programlarını yükledi. Programları sık sık güncellemeyi ihmal etmedi. Bilmediği ve güvenilirliğinden emin olmadığı herhangi bir siteden uygulama indirmede.

UNUTMAYIN! Ailenizin izni olmadan resmî mağazalar dışında veya güvenilirliğinden emin olmadığınız sitelerden indireceğiniz uygulamalar, Truva efsanesinde Truva atını kullanarak krallığın içine giren askerler gibi, siz fark etmeden cihazınızı ele geçirebilir.

Görselleri inceleyin.

Doğru eylemleri anlatın ve yuvarlak içine alın.

İFADELERİ ANLAMLARINA GÖRE EŞLEŞTİRELİM

Adınız, soyadınız, adresiniz, telefon numaranız, okulunuz ve buna benzer bilgiler.

Kötü niyetli kişiler tarafından bilgisayar, tablet veya telefonunuza zarar vermek için kişisel bilgileri ele geçirmek amacıyla hazırlanmış uygulamalardır.

Genel ağda yapılan tehdit, şantaj, hakaret, aşağılama, taciz, dışlama, gibi olumsuz ve saldırgan davranışlar.

KENDİNİ TEST ET

Siber zorbalık ...

- tanımadığımız kişilerle çevrim içi oyun oynamaktır.
- oyun sohbet platformlarında okul arkadaşına hakaret etmektir.

İnternette rahatsız edici davranışlar (görüntü, ses, yazılı paylaşımlar) ile karşılaşmam durumunda ...

- gizli tutarım.
- yakınlarıma haber veririm.

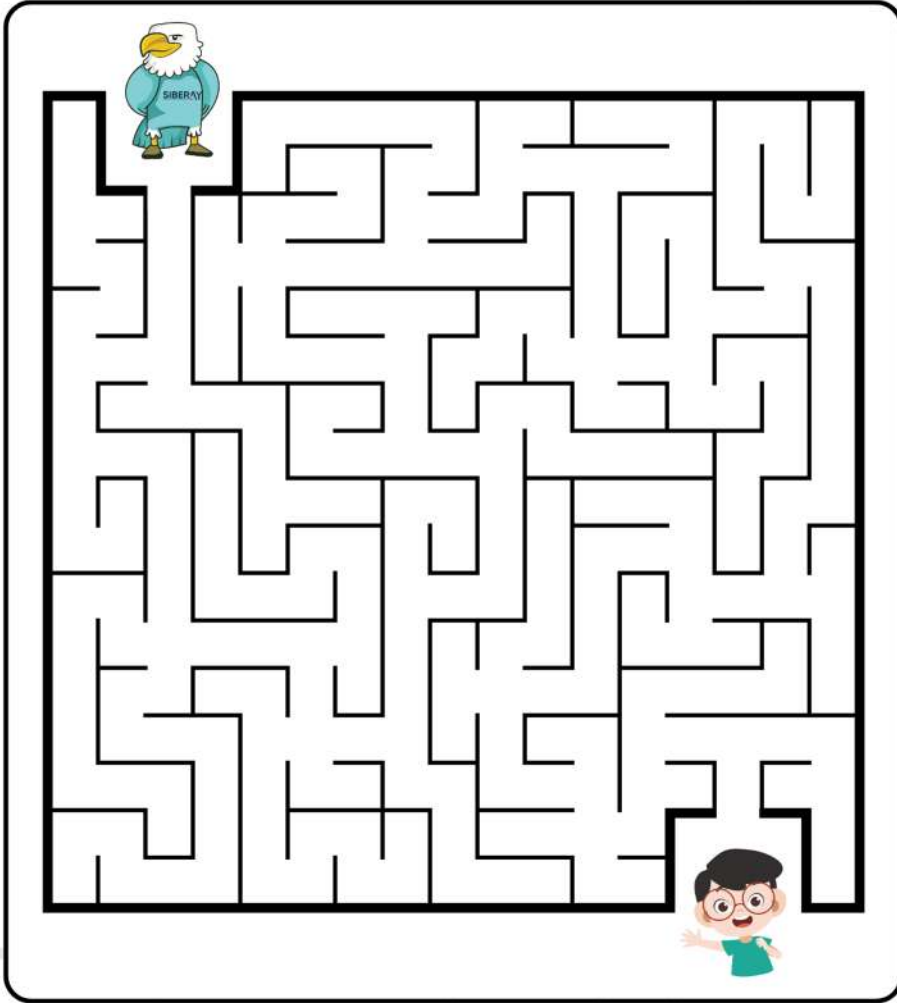
Tablet veya bilgisayar gibi cihazlarıma uygulama indirirken ...

- ailemden izin alarak genel ağdaki resmi mağazalardan indiririm.
- herhangi bir internet sayfasından indiririm.

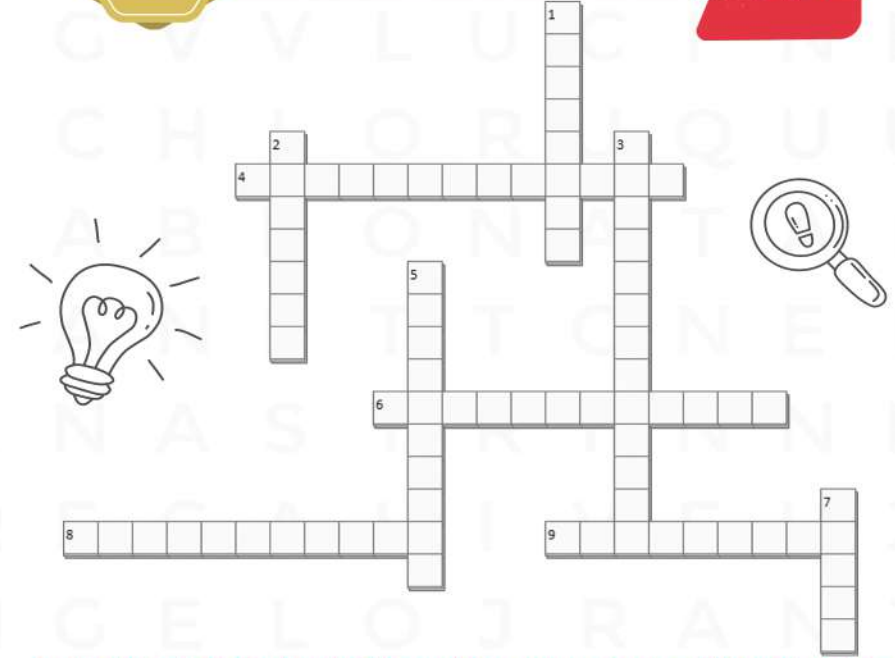

SİBER LABİRENT

SİBER BULMACA

Aşağıdaki kelimeleri yukarıdaki kutucuklara uygun olacak şekilde yerleştiriniz.

**SOLDAN
SAĞA**

Siber Güvenlik

Kişisel Bilgi

Güçlü Parola

Teknoloji

**YUKARIDAN
AŞAĞIYA**

İnternet

Siberay

Siber Zorbalık

Bilgisayar

Virüs

KELİME AVI

A	B
C	?

S	Y	F	E	T	H	I	R	T	U	R	Q
K	İ	Ş	İ	S	E	L	B	İ	L	G	İ
U	S	İ	B	E	R	A	Y	N	C	R	G
L	P	C	C	O	D	O	C	C	L	R	R
L	T	A	B	T	R	U	V	A	A	T	I
A	H	P	A	R	O	L	A	E	R	N	N
N	E	E	O	E	N	V	İ	S	E	N	D
I	İ	N	T	E	R	N	E	T	S	R	M
C	V	T	H	A	D	T	C	C	H	R	A
I	P	B	İ	L	G	İ	S	A	Y	A	R
A	V	S	İ	B	E	R	C	G	R	R	E
S	D	A	U	G	Ü	V	E	N	L	İ	K

SİBER	GÜVENLİK	KULLANICI
TRUVA ATI	SİBERAY	BİLGİSAYAR
PAROLA	İNTERNET	KİŞİSEL BİLGİ

FARK BULMACA

Aşağıdaki iki resim arasında 4 farkı bulabilir misin?

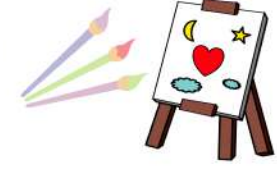

BOYAMA ZAMANI

BOYAMA ZAMANI

DOĞRU OTURUŞ

YANLIŞ OTURUŞ

BOYAMA ZAMANI

CEVAP ANAHTARI

GÜÇLÜ PAROLA	ZAYIF PAROLA
0a2ctBv	12345678
cFj5.6al	ABCDEFG
JK,3e7i?	ruhi123

Siber zorbalık ...

tanımadığımız kişilerle çevrim içi oyun oynamaktır.

oyun sohbet platformlarında okul arkadaşına hakaret etmektir.

2. İnternette rahatsız edici davranışlar (görüntü, ses, yazılı paylaşımlar) ile karışmam durumunda ...

gizli tutarım.

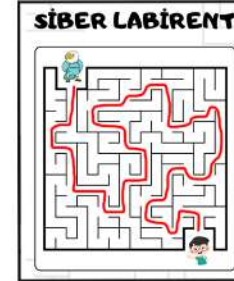
yalemlarına haber veririm.

3. Tablet veya bilgisayar gibi cihazlarımıza uygulama indirirken ...

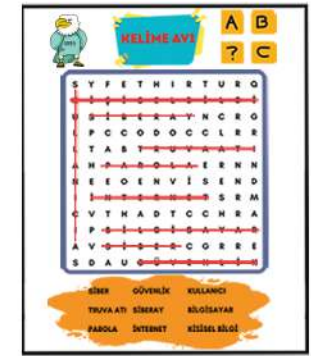
uygulamadan izin alarak internetteki resmi mağazalardan indiririm.

herhangi bir internet sayfasından indiririm.

SİBER ZORBALIK	Adres, soyadınız, adresiniz, telefon numaranız, e-postanız ve banka hesap bilgileriniz.
KÖTÜ AMAÇLI UYGULAMA	Hiçbir niyeti olmayan, kişiyi rahatsız eden, kişisel bilgileri ele geçiren amaçlı yazılımların uygulanmasıdır.
KİŞİSEL BİLGİ	İnternet ortamında yapılan bankacı, paralı, hakaret, uygulamaya taccı, dolandırıcılık gibi olumsuz ve sakıncalı davranışlardır.

DOĞRU	YANLIŞ	İŞARETLEYİNİZ.	DOĞRU	YANLIŞ
☒	☐	T.C. KİMLİK NUMARAMI HERKESLE PAYLAŞABİLİRİM.	☐	☒
☒	☐	İNTERNET ORTAMINDA KİŞİSEL BİLGİLERİMİ KİMSEYLE PAYLAŞMAM.	☒	☐
☒	☐	OYUN OYNAKÇAN ANNE BABAMIN İZİNİ OLMADAN KREDİ KARTINI KULLANMAM.	☒	☐
☒	☐	FOTOĞRAFLARIMI AİLEMİN İZİNİ OLMADAN İNTERNET ORTAMINDA PAYLAŞABİLİRİM.	☐	☒
☒	☐	İNTERNET ORTAMINDA TANIMADIĞIM İNSANLARA OKUL VE EV ADRESİMİ PAYLAŞIRIM.	☐	☒

Hayalindeki siber kahramanı çiz.

26

27

KENDİNİ DEĞERLENDİR

TAMAMLADIĞIN HER BİR GÖREV İÇİN BİR YILDIZ BOYA

- Güvenliği tehdit eden öğeler_____★
- Güçlü parolalar_____★
- Kişisel bilgi güvenliği_____★
- Teknoloji kullanımında doğru eylemler_____★
- Siber bulmaca_____★
- Siber labirent_____★
- Tanımları eşleştirme_____★
- Kendini test et_____★
- Kelime avı_____★
- Fark bulmaca_____★

TEBRİKLER!
YILDIZLARI TOPLADIN
SİBERAY KAHRAMANI OLDUN

SİBERAY
SİBER SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANLIĞI

TAV
Havalimanları

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
SİBER SUÇLARLA MÜCADELE DAİRE BAŞKANLIĞI

🏠 İncek Mahallesi Boztepe Sk. 06830 Gölbaşı / Ankara

☎️ 0 312 462 55 00

🌐 www.siberay.com

✉️ siberay@egm.gov.tr

✂️ @SiberayEGM

